

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri, Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din., Oglasi po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelak „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.400

Japanska ponudila Nankingu premirje

NANKINGA NE NAMERAVA ZASESTI. — NASPROTUJOČE SI VESTI. —
NOV ULTIMAT GENERALA ŠIROKAVE. — JAPONSKO-RUSKI KONFLIKT.
UPORI V MANDŽURIJI.

Koreje in Rusije velike čete. Iz Tokia pa te vesti odločno zanikajo in zatrjujejo nasprotno, da koncentrirajo Rusi svojo vojsko na ruski meji pri Koreji. Res bo najbrže oboje, ker so se odnošaji med Rusijo in Japonsko v zadnjih dneh znatno poslabšali.

MUKDEN, 10. marca. V Mandžuriji se opaža v zadnjih dneh nevarno gibanje kitajskih nacionalistov proti japonski okupaciji in ustanovitvi mandžurskega cesarstva. V torek ponoči so uporniki zažgali mesto Mukden na sedmih krajih, vendar se je vojaštvu posrečilo ogenj omejiti in pogasiti. Škoda je znatna. V predmestjih pa so uporniki napadli japonske vojaške, ki so se morali braniti z orožjem. Ubitih in ranjenih je bilo več oseb.

SANGHAJ, 10. marca. Kitajske oblasti so pričele ocenjevati škodo, ki je bila povzročena po zadnjih bojih okrog Šanghaja. Računa se, da znaša preko 20 milijonov funtov šterlingov. Iz Šanghaja je odšlo doslej že 700.000 Kitajcev, več stotisoč delavcev pa je brez zaslužka in kruha.

WASHINGTON, 10. marca, Ameriška vlada je sklenila odpoklicati svoje v Šanghaju izkrcane čete.

Odhod jezuitov iz Španije.

Rimski listi objavljajo natančne podatke o številu jezuitov, ki morajo kot izgnanci zapustiti Španijo. Skupno je doslej odšlo že okoli 200.000 oseb. Večino tvorijo dijaki in gojenci raznih jezuitskih zavodov, ki so odšli s svojimi profesorji in učitelji solidarno v prognanstvo. Iz Katalonije so odšli jezuiti večinoma v Italijo, iz ostalih pokrajin pa v Belgijo, Holandijo, na Poljsko, v Južno Ameriko itd.

Leta miru in vojne.
Po statistiki, katero je izdal »Zavod za mednarodno pravo«, je bilo v preteklosti veliko več vojne kakor miru. V teku 3400 let pa so divjale večja ali manjše vojne. Toda tudi onih skromnih 260 let ni bilo popolnoma brez nemirov, revolucij, krvavih pobojev itd. V istem času, t. j. v 3400 letih, je bilo sklenjenih nič manj nego 8000 mirovnih pogodb, ki bi bile morale ostati večno v veljavi, trajale pa so povprečno le po dve leti.

Največje letališče v Evropi.

Sovjetska vlada je pričela te dni graditi v bližini Moskve letališče, ki bo največje v Evropi in bo po svoji moderni ureditvi sploh presegalo vsa letališča na svetu. Opremljeno bo z vsemi najmodernejšimi pridobitvami, (z ogromnimi reflektorji, radio-postajo itd. V bližini letališča bo velik hotel, v katerem se bodo mogli nastaniti vsi potniki, ki bodo prileteli v Moskvo. Dela bodo dovršena do spomladi prihodnjega leta.

Anglija je izgubila svetovni rekord.
Doslej je imela Anglija čisto svojevrsten rekord, odnosno — imela ga je neka Škotinja, ki je že s 33 letom postala stara mamica. Sedaj pa jo je prekosila Francozinja Alice Lombardo, ki živi trenutno v Alžiru. Ga. Lombardo se je poročila stara 15 let in v 16. letu se ji je že rodila hčerka, ki je zvesta svoji materi, stopila tudi s 15. letom v zakonski stan ter v 16. letu porodila krepko zdravo dete. Tako je Anglija zopet izgubila en svetovni rekord.

Vreme.

Današnji vremenska napoved (opolne): Snežno bo še nadalje; zmeren raz.

Zastava device Orleanske.
Angleški poslanik lord Tyrell je izročil te dni predsedniku francoske republike Doumerju kopijo zgodovinske zastave Jeanne d'Arc. Zastava je sedaj razstavljena v pariškem zavodu za duhovno sodelovanje, pozneje pa bo prenešena v katedralo v Reims.

Akcija za znižanje najemnin.

Drevi ob 20. uri bo v dvorani Nabavljalne zadrage na Rotovškem trgu sestanek zastopnikov vseh stanovskih in strokovnih organizacij državnih in zasebnih nameštencev ter uslužbencev. Na sestanku se bo konstituiral širši akcijski odbor, ki bo sklical velik protestni shod proti previsokim najemninam in obnovil »Društvo stanovanjskih najemnikov«.

Afera »Kmetijske eksportne zadrage«.

Vest o nameravani likvidaciji »Kmetijske eksportne zadrage« je zelo vznemirila njene člane in zavarovance, katerih splošna želja je, naj bi ta zadruga v celotnem obsegu ko poprej, torej tudi posmrtniški oddelek, poslovala še nadalje. Izdelal naj bi se nov pravilnik in izpopolnilo načelstvo, ki bi zadostno jamčilo za redno poslovanje.

V tem cilju se vršijo zdaj po deželi sestanki članov in zavarovancev. Tako so bili včeraj v okolici Maribora kar trije taki sestanki, na katerih so udeleženci sestavili resolucijo, katero bodo predložili banski upravi. Pripravljajo se tudi deputacije, ki bodo zadevno intervenirale v Ljubljani in v Beogradu.

Snežek beli, vse pobeli...

Snoči je spet pričelo sipati, sipalo vso noč in danes siplje dalje, kot bi se imela zima šele pričeti. In kot bi danes ne imeli že 10. marca! Ampak je danes baš ti isti kritični dan, dan štiridesetih mučnikov. Kakršno vreme ta dan, pravijo stari pratikarji, tako bo štirideset dni. No, če bo še štirideset dni snežilo kakor danes — to so pa res prijetni izgledi v letošnjo pomlad! Pa upajmo, da ne bo tako hudo kakor izgleda.

Službeni list

dravske banovine objavlja v 19. številki med drugim pravilnik o cenzuri filmov, razglas banske uprave o občinskih blagajniških poslih v nekaterih srezih in občinah, objave o poliranju občinskih trošarin v letu 1932, izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine in kazalo za II. polletje 1931.

Iz državne službe.

Uradniška pripravnica Antonija Arkova je imenovana za zaščitno sestro pri zdravstvenem domu v Murski Soboti, upokojen pa je policijski stražnik Anton Hrvatin pri tukajšnjem policijskem predstojništvu.

Iz banovinske službe.

Imenovani so: dr. Pavel Lautner, praktični zdravnik v Ločah, za banskega zdravnika združene zdravstvene občine Sv. Urban pri Ptuj; dr. Stanko Silan za banskega zdravnika združene zdravstvene občine Velka s sedežem pri Mariji Snežni. Za banskega uradniškega pripravnika pri sreskem cestnem odboru v Murski Soboti pa je imenovan Ludvik Marič.

Od onemoglosti

se je zgrubil danes dopoldne v Gosposki ulici upokojenec Anton Lorbek in obležal nezvesten. Z rešilnim avtom so ubogega starčka prepeljali na njegov dom v Plinarniško ulico.

Snežen kip.

V novem delu mestnega parka, na travniku blizu spominske plošče Jugosl. Matice, je te dni nepoznan umetnik zgradil iz snega nad dva metra visok doprni kip z napisom »TYRŠ«. Nekateri navdušeni fotoamaterji so kip že ujeli v svoje kamere.

Sobno streljanje.

Podružnica »Slovenskega lovskega društva« v Mariboru priredi tudi letos sobno streljanje, ki bo tedensko enkrat in sicer ob petkih v gostilni »Pri belem zajcu« (Hönnigmann) v Melju. Prvi strelski večer bo že jutri ob 20. uri. Vabljeni so člani društva in prijatelji strelskega sporta.

Močno kajenje povzroča

rumene, rjave ali črne usedline na zobeh. Za kadicile in kadicile je radi tega dnevno redno negovanje zob z zobno pasto ODOL zelo potrebno, če hočejo preprečiti počrnenje zob. Zobna pasta Odol čisti zobe, ne da bi škodovala zobni sklenini. Zobna pasta Odol ima radi velike vsebine coloidalnih sestavin največjo absorpcijsko moč, tako da odstranjuje vso nečistočo, neprijeten duh, barvila, ki nastanejo potom kajenja, jedi in pijače ter se oprijemljejo zob in jih potemniijo. Zobna pasta Odol stori, da so zobje beli in sapa čista.

Slabi izgledi letošnje gradbene sezone

LJUBLJANSKI IN MARIBORSKI GRADBENI PROGRAM POKOJNINSKEGA ZAVODA.

Naša slovenska metropola, bela Ljubljana, se tudi letos pripravlja na živahno gradbeno sezono. Tvrška inž. Dukič bo sama zazidala velikanski kompleks za Dunajsko cesto, pripravljeni pa so še drugi načrti. Obenem se bodo dovršile lani pričete stavbe, med katerimi je tudi skupina palač Pokojninskega zavoda z znanim nebotičnikom.

V primeri z ljubljansko gradbeno podjetnostjo so izgledi Maribora izredno slabi. Doslej je gotovo le to, da se bodo gradile carinska pošta, stavba delavskega azila in nova osnovna šola v petem okraju. O zasebnih projektih zaenkrat še ni ne duha ne sluha, prav tako ne o gradnji novih stavb zasebnih družb in javnih korporacij. In vendar bi Maribor potreboval novih stavb prav tako, kakor jih potrebuje Ljubljana. Potreboval bi jih, ker je pomanjkanje stanovanj še vedno znatno in ker bi pri novih delih našli zaposlitve številni brezposelni delavci in podjetniki. Brezposelnost more odpraviti pač samo aktivno delo velikih novih investicij in projektov.

Danes elitna plesna konkurenca v Veliki kavarni in Dancingu.

Šahovska simultanka.

Avstrijski šahovski mojster Lilienthal je snoči odigral v kavarni »Jadrana« simultansko igro proti dvanajsterim nasprotnikom. Dobro razpoloženemu mlademu mojstru se je kmalu posrečilo matirati osem precej močnih nasprotnikov, dočim je z dvema remiziral. Naš znani šahist Kukovec pa je Avstrijca spravil v težko zagato, tako da je Lilienthal kapituliral, istotako se je vdal Sesslerju. Rezultat torej: 8 dobljenih partij, 2 izgubljeni in 2 remis.

Živinski sejem.

Na živinski sejem 8. t. m. so prignali skupno 589 glav živine in sicer 14 konj, 13 bikov, 240 volov, 313 krav in 9 telet. Povprečne cene za kilogram žive teže: debeli voli 4.25—5, poldebili voli 3—3.75, plemenski 2.50—3.50, biki za klanje 2.50—4, klavne krave 2.25—3.75, plemenske 2.50—2.75, krave za klobase 1.25—2, molzne krave 2.50—3, breje krave 2.50—3, mlada živina 3.25—4.50 in teleta 4—5 Din. Kupčija na sejmu je bila srednja in je bilo prodanih skupno 237 repov. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12, II. vrste 8—10, meso od bikov, krav in telet 4—6, teletina I. vrste 12—14, II. vrste 6—8 in svinjina 8—14 Din.

Zamenjava kovanega drobiža

Razglas davčne uprave v Mariboru.

Kovani drobiž iz niklja, pakfonga, cinka in železa po 5, 10 in 20 par srbskega, črnogorskega in jugoslovanskega kova ter po 10 in 20 vinarjev avstro-ogrškega kova je po zakonu z dne 28. novembra 1931 prenehal biti zakonito plačilno sredstvo in se zamenja

do 30. novembra 1932

z denarjem iz niklja po 25 par, oziroma po potrebi tudi z novci po 50 par, 1 in 2 Din.

Po naredbi ministrstva financ se ves omenjeni drobiž zamenja pri davčnih upravah po nominalni, t. j. po oni vrednosti, ki je na novcu označena, razen avstro-ogrškega železnega drobiža po 20 vinarjev, ki se ob zameni računa s 5 para kos.

Pri davčni upravi v Mariboru se zamenjava ta drobiž v sobi št. 17 začasno vsak torek in petek, razen 1. in 2. ter 28. do 31. dne v mesecu, in to za stranke iz mesta Maribora ter iz občine Pobrežje, Tezno, Studenci, Krčevina in Kosaški izključno le od pol 4. do 5. ure popoldne, za ostalo prebivalstvo tukajšnjega področja pa tudi od 9. do 11. ure dopoldne.

Ves v zamenjo pripravljeni drobiž mora biti strogo ločen po vrstah t. j. po nominalni vrednosti in po tvarini, iz katere je kovan ter ga je predložiti do vrednosti 50 Din v papirnatih zapečatenih zavitkih po 50 kosov, zneski nad 50 do 500 Din, a vedno zaokroženi na 10 Din (na pr. 60, 130, 200, 340) pa v vrečkah

Pokojninski zavod bo, kakor že omenjeno, dogradil letos vse svoje ljubljanske stavbe. S tem bo dovršil celotni gradbeni program in potrebno bi bilo, da bi si izdelal novega za Maribor. Posebno nujno bi potrebovali kompleks stavb, v katerih bi bilo tudi novo, moderno urejeno javno kopališče, kajti sedanje staro mestno že davno ne zadostuje več našim potrebam. Taka stavba bi bila torej vsekakor rentabilna, celo bolj kakor vsaka druga. Prepričani smo, da bi mestna občina v ta namen prav rada, in morda tudi brezplačno, odstopila svoje veliko in lepo stavbišče med Kopališko, Marjino in Franciškansko ulico.

Projekt je vsekakor vreden diskusije, zato upamo, da se bo tudi uprava Pokojninskega zavoda zavedala njegove resnosti in pomembnosti. Svoj denar bi na ta način rentabilno investirala, dala bi Mariboru moderno sanitarno napravo, odpomogla bi stanovanjski mizeriji in ublažila sedanjo brezposelnost.

*

Vabimo vse starše

skavtov in planink ter vse prijatelje skavtizma in mladine, da se v čim večjem številu udeležijo ustanovnega sestanka kluba old-skavtov, ki bo v nedeljo, 13. t. m. ob 11. uri v razredu realne gimnazije (vhod z Gregorčičeve ulice). Mar. skavti.

Policijska kronika.

Včeraj popoldne je policija aretirala nekega Ivana M., katerega ima na sumu, da je pokradel v zadnjem času več koles. Nadalje so bili aretirani: delavec Franc M. radi tatvine orodja, neki Alojzij T., ker je razžalil službujočega redarja, Tone R. radi tihotapstva s saharinom in neka Genovefa H. radi prepovedanega povratka. Zabeleženih pa imajo tudi šest prijav radi manjših policijskih prestopkov.

Prepoved zahanjanja v krčme.

Okrožno sodišče v Mariboru je prepovedalo samskemu delavcu Jožetu Potočniku, stanujočemu v Pivoli št. 63, zahanjati v krčme za dobo 2 let, to je do 26. aprila 1934.

Zatekel se je mlad pes,

star kake 4 mesece, belkaste srčaste dlake. Lastnik naj se javi pri policijskem agentu g. Trpinu na mestni policiji.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 10. marca ob 20. uri »Radikalna kura«. Znižane cene. Gostovanje g. J. Daneša, člana ljublj. drame. Ab. D. Petek, 11. marca. Zaprt. (Ansambel gostuje v Celju z Leharjevo opereto »Zemlja smehljaja«.

Sobota, 12. marca ob 20. uri »Grotoska sedanjosti«. Znižane cene. Zadnjič. Ab. A.

Nedelja, 13. marca ob 15. uri »Dijak-prosjak«. — Ob 20. uri »Trije vaški svetniki«.

Lutkovno gledališče Sokola Maribor-matica

v Narodnem domu ponovi v nedeljo 13. t. m. pravilčno igro v štirih dejanjih »Dolgin, Debeluh in Bistrootki«.

Snočni koncert mladih pevcev

Mladina je pela. Narodne pesmi, kot jih poje študent na podoknicah, kot je pojejo fantje na vasi, dekleta pri preji. Ni bilo tukaj tehničnih fines znanih zborov, nikake akrobacije, nič, čisto nič — zato pa je ta mladina pela z navdušenjem, z ljubeznijo do naše pesmi v srcu, z voljo, pokazati svetu, da ni zakopala še vseh idealov, kot ji to ljudje očitajo.

Mala je dvorana — a vendar so prve vrste zevale samotne. Vse one smo pogrešali, ki vedno in povsod naglašajo, da je mladina naša bodočnost — in pogrešali tudi onih, ki pravijo in pišejo, da je naša mladina pokvarjena, materialistična in sebična. In ko je mladina pokazala svoje pravo lice, teh njenih nasprotnikov ni bilo.

Uvodoma je govoril profesor g. Potokar. V poetičnem govoru je orisal pot naše mladine, njeno stremljenje in hoteenje, njene ideale in njen končni cilj. Kjer ni pesmi, tam ni ljubezni, kjer ljubezni ni, ni sožitja ne razumevanje ne sreče. In potem so peli. Fantje in dekleta, v mešanem, moškem in ženskem zboru. Točka za točko, hitro in sigurno. In aplavz vedno večji, ljudje vedno bolj navdušeni. G. Adamič je rekel, da je ta zbor edinstven v Jugoslaviji. Da — in ta naš zbor naj sedaj še vnaprej deluje kljub zavisti in polenom in vsem sovražnikom, samemu sebi v zadoščenje, nam v ponos. —ka.

Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru bo imelo svoj redni občni zbor 17. t. m. ob 16. in pol v društvenih prostorih v Cankarjevi ulici.

Ljudska kuhinja v Pobrežju

Že četrty teden nudi tukajšnja ljudska kuhinja pomoč potrebnim. Od prvotnih 42 porcij je dnevna kuha narasla na 82 porcij. Večinoma dobivajo hrano najubožnejši učenci tukajšnje šole, pa tudi cele družine in starci so deležni te dobrote. Izkuhava se vsaki dan dobra goveja juha s kosom mesa in kruha. Za petek pa napravi pridna kuharica otrokom posebno veselje z močnato jedjo. Zanimivo je, da je od vseh 82 le pet domaćinov, vsi drugi so pristojni v razne druge občine in mesta. Doslej je za pomožno akcijo največ prispevalo tukajšnje pogrebno društvo z darilom 2000 Din. Čast in hvala!

Iz Radvanja

Beg iz življenja. Te dni so našli v domači dvorani obešenega 73letnega Josipa Štoporka. Že nekaj dni je bil staček videti potr, vendar ni nihče slutil, da bi utegnil storiti konec svojemu življenju. Sploh je vsem nerazumljivo, kaj ga je gnalo v smrt, ker ni živel v slabih razmerah. Najbrže si je segel po življenju v duševni zmedenosti. — Naj v miru počiva, žalujoci družini naše sožalje.

Nenadna smrt. V spodnjem Radvanju je umrla, zadeta od srčne kapi I. Rothova, sestra veleposestnik v Radvanju. Prišla je bila na obisk, a ko je prestopila hišni prag, se je zgrudila in obležala mrtva. Tragična smrt priljubljene žene je vzbudila splošno obžalovanje; vse so čustvuje s prizadeto družino.

Pravo zimo imamo kljub temu, da gre že proti sredi sušca. Lani ob tem času smo že orali po njivah, ob katerih je bilo drevje že osnaženo, letos pa še vse počiva in kmet gleda s skrbjo skozi okno in zmajuje z glavo: Kaj bo, kaj bo?

Skautizem

Za Baden-Powellovo 75letnico

so neki vrh planine Angelos v Kaliforniji krstili na ime »Baden-Powell«.

Zemljepisni biro U.S.A. je na zadevni predlog odgovoril tako-le: »Čprav ni navada, da bi dajali zemljepisnim objektom v U.S.A. imena tujcev, pa z največjim zadovoljstvom osvajamo Vaš predlog, ker je Baden-Powell s svojim velikim delom postal državljani vsega sveta.«

Na vrh se je povzpela četa 50 skavtov, postavila jambor in razvila mednarodno skavtsko zastavo, nad katero je krožila eskadrila avijonov.

Vrh Baden-Powell je visok 3130 m in se je doslej imenoval North Baldy Puks.

Tabor beograjske sk. župe.

O pravoslavni Veliki noči (začetkom maja) priredi beograjska skavtska župa pri Kragujevcu sestanek in tabor, kamor vabi tudi slovenske skavte. Kakor znano, sta naša in beograjska župa v ožjih stikih že od predani, ko so se Beograjski udeležili našega župnega tabora in čani potovali po slovenskih taborih, še posebej pa od lanske zime, ko sta dve beograjski četi obiskali Ljubljano in si pod vodstvom ljubljanskih skavtov ogledali slovensko Švico v snegu. —nj.

Tudi planinke na zagrebški tabor?

Po prvotnem sklepu »Saveza« ni bila predvidena udeležba tudi planink na zagrebškem taboru, te dni pa je pripravljali odbor za II. zvezni tabor meseca julija t. l. v Zagrebu razposlal ženskim skavtskim edinicam propekte za udeležbo na tem taboru. Upamo, da se bodo naše planinke dobro postavile, čeprav je časa za vaje in priprave razmeroma zelo malo.

Klub roverov v Banjaluki

Izdaja že drugo leto tiskani mesečnik »Rover« pod uredništvom tajnika Vrbške sk. župe br. Stojana Kovačevića. Inicijativa je hvalevredna, list »Rover« po vsebini tudi dober, pa ga najtopleje priporočamo. Živela inicijativa!

Sokolstvo

Dramski odsek Sokola Maribor I

Priredi v soboto ob 20. uri v kadetnici veseloigro »Navaden človek« srbskega pisatelja Nušića, o katerem bo uvodno predavanje.

Iz Mežiške doline

Tihotapčeva smola. V naših obmejnih krajih se redkokdaj sliši o tihotapstvu, ker ljudstvo ve, da se ta nevarni posel ne izplača. Te dni na noč je neki moški prekoračil mejo pri Mežici, vračaje se z avstrijske strani z nabasanim nahrbtnikom. Kljub temi ga je zapazilo budno oko graničarja. Prišel se je lov za tihotapcem in ker se na poziv ni hotel ustaviti, sta počila dva strela, ki sta pa zgrešila cilj. Tihotapec je na begu odvrzel težki nahrbtnik, zgubil z noge tudi čevlji, in se mu je posrečilo uiti, ker je graničar pri zasledovanju zagazil in zdrknil v globok snežen zamet, iz katerega se je izvil le še po dolgem naporu ves premražen. No, tihotapec nahrbtnik je pa le dobil v roke: notri je bilo več kil saharina, več paketov igralnih kart in vžigalnikov.

Brezposelni pritiskajo. Težka gospodarska kriza je spravila tisoče in tisoče delavcev ob kruh. Hodijo okoli, iščejo zaslužka, a ga ni dobiti. Po Mežiški dolini hodi zadnje tedne mnogo brezposelnih tujcev, mladih krepkih fantov, pa tudi starejših mož od hiše do hiše proseč podpore, hrane pa tudi obleke (navadno vsi več ali manj alkoholizirani). Mnogi odkrito pripovedujejo od kod in kam, tožijo svoje gorje, se na zahtevo legitimirajo in se v ljudno zahvalijo za vsak, četudi malenkostni dar. — Med poštenimi pa je tudi mnogo potepuhov, ki so prišli preko meje k nam, in ti nastopajo zelo predrzno in celo nasilno. Dva krepka nemškogovoreča fanta sta pri neki kmetici, ki je bila sama doma, zahtevala klobase, kruha in mošta in z grožnjami iz-

silila 20 Din. Pri nekem kmetu sta grozila s požigom. Varnostni organi bi morali takim elementom posvetiti več pažnje.

Na potu omagal. K banovinskemu zdravniku dr. Eratu v Guštanju so pripeljali ondan na kmečkem vozu slabo oblečenega, fizično popolnoma izčrpanega moža srednjih let brez vseh sredstev in nikakršnih dokumentov; po govorici so ga spoznali za Poljaka. Hodil je iz Zagreba do vasi Libuče ob avstrijski meji, kjer se je vsled stradanja in utrujenosti popolnoma onemogel zgrudil na tla. Ponoči ga je zasnežilo, in napol mrtvega so ga drugi dan našli ljudje in privedli do zdravnika. Siromak je v obupnem stanju, roke in noge so mu vse ozeble. — Rdeči križ ga je nahranil, mu dal nekaj podpore za prvo silo, in je bil na zdravnikovo odredbo prepeljan z rešilnim avtomobilom v slovenjegraško bolnico. Zadeva je javljena oblastem.

Tyrsevo proslavo je priredil v soboto guštanjski Sokol v domu, kjer se je zbralo številno članstvo, naraščaj in drugo občinstvo. Na programu sta bili dve slavnostni predavanji o Tyrsevi ideologiji, deklamacije domoljubnih pesmi in solospeli. Ga. Kerševanova (sopran) ima izšolan, čist, polnodoneč glas, katerega barvenost zveni v vseh legah lirčno; tudi alt gdč Jamšekove je zelo simpatičen. Pevki sta želi obilo aplavza.

Enajst kitajskih študentov je te dni prekoračilo našo mejo pri Prevaljah. Študirali so na Francoskem in so na poti skozi Jugoslavijo v Carigrad, kjer se bodo vkrcali na parnik, da se povrnejo v domovino radi vojnih dogodkov.

Prizor s krvavih ulic Sanghaja

Ta Kitajec bo tudi ustrejen, ker se ni pokoril nekemu povelju.

Do zob oboroženi svet

DANES JE POD OROŽJEM 7 MILIJONOV VOJAKOV. ZA VOJSKO IZDA SVET NA LETO 320 MILIJARD.

Razorožitvena konferenca v Ženevi je dvignila zanimanje za stanje sedanje oborožene sile posameznih držav in sveta, zato bodo tudi slovensko javnost zanimali nekateri veleinteresantni podatki. V štiridesetih državah, ki so sedaj članice Društva narodov in ki štejejo skupno okoli 900 milijonov ljudi, je stalno pod orožjem več ko 7 milijonov vojakov. Ako se izključi Indija, ki šteje sama 320 milijonov ljudi, odpade na ostalih 580 milijonov 6.700.000 vojakov. V številu pa ni števila vrčunjeni niti policija niti žandarmerija.

Med vsemi kontinenti je najbolj oborožena Evropa. Nemčija sme imeti samo prostovoljsko vojsko, ki šteje 100.000 ljudi, enake posadke, samo manjše, so dovoljene tudi Avstriji, Madžarski in Bolgariji. V ostalih evropskih državah pa je število aktivnih vojakov štirikrat večje kakor je bilo pred svetovno vojno, čeprav se je prebivalstvo pomnožilo samo za 15 milijonov. Romunija ima pod orožjem okoli 200.000 mož, največja pa je francoska vojska, ki šteje 671.000 vojakov. Italijanska statistika navaja v garizijah 250.000 ljudi in 100.000 kolonijalnih vojakov, k temu pa je treba prišteti še fašistično milico, tako da je v Mussolinjevi državi pod orožjem najmanj pol milijona ljudi. Vojska sovjetske Rusije je še večja in šteje 563.000 mož, razen nje pa obstoja še posebna rdeča milica, broleča 637.000 članov. Skupaj razpolaga

sovjetska Rusija torej z 1.200.000 vojniki. Pri 153 milijonih prebivalcev znaša to 0,8 odstotka.

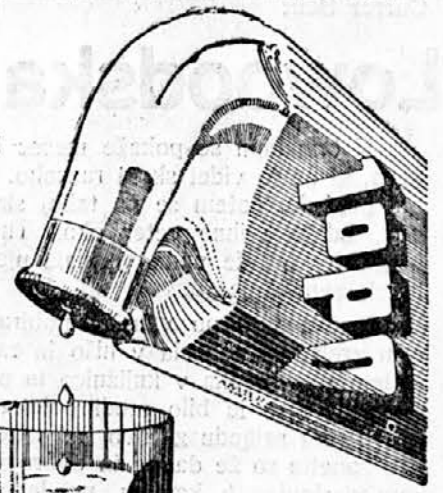
Najnižji procent izkazuje Nemčija, samo 0,15. Ž njo se da primerjati samo še Portugalska. V Franciji znaša kontingent vojaštva 1,6, na Poljskem 1,1, v Romuniji 1,2, Angliji 0,8, Italiji 0,9 odstotkov. Izven Evrope ima največjo posadko Japonska z 233.000 vojniki, kar pa znaša samo 0,4 odstotka celokupnega prebivalstva. Združene države severnoameriške imajo 138.000 mož broječo vojsko prostovoljcev, k njej pa je treba prišteti še 300.000 milice, kar znaša 0,3 odstotka.

Ogromne milijarde, katere izdajajo države za vojsko in oboroževanje, se ne dajo natanko določiti, ker so podatki stroga tajnost vojnih ministrstev in vlad. Zadostovale pa bi za popolno zaposlitev vseh brezposelnih na vsem svetu. Po podatkih neke v listu »New York Times« objavljene statistike izda 60 držav na leto okoli 228 milijard dolarjev za obrambo in oboroževanje, predsednik Hoover pa je dejal, da znaša ta vsota 5 milijard dolarjev. Po tej statistiki izda največ Amerika, in sicer 38 milijard 909 milijonov dolarjev; Rusija troši za vojsko 31 milijard 843 milijonov, Francija 25,68 milijonov, Anglija 25,588 milijonov, Italija 13,693 milijonov, Japonska 13,028 milijonov, Indija 11,638 milijonov, Nemčija 9,456 milijonov, Španija 6,193 milijonov, Kitajska 5,183 milijonov, Poljska 5,950

milijonov, Brazilija 3,025 milijonov, Romunija 2,950 milijonov, Češkoslovaška 2,816 milijonov, Jugoslavija 2,768 milijonov, Argentinijska 2,768 milijonov, Mehika 2,548 milijonov, Švedska 2,187 milijonov, Belgija 1,832 milijonov, Nizozemska 1,610 milijonov, Čile 1,590 milijonov, Grčija 1,174 milijonov, Kanada 1,159 milijonov, Madžarska 1,113 milijonov, Švica 1,082 milijonov, Avstralija 1,012 milijonov, Turčija 954 milijonov, Finska 904 milijone, Portugalska 900 milijonov, Kuba 662 milijonov, Norveška 634 milijonov, Egipt 576 milijonov, Perzija 543 milijonov, Peru 539 milijonov, Siam 524 milijonov, Urugvaj 475 milijonov, Letonska 433 milijonov, Bolgarija 418 milijonov, Irska 389 milijonov, Kolumbija 354 milijonov, Venecuela 334 milijonov, Estonija 304 milijone, Južna Afrika 191 milijonov, Nova Zelandija 169 milijonov, Salvador 121 milijonov in Gvatemala 117 milijonov dolarjev. Ostalih 10 držav izdaja manj ko po 100 milijonov dolarjev na leto za svoje vojake.

Polkovnik Oertzen je izračunal, da plača vsak Francoz na leto 5.250 Din davka za vojsko, vsak Romun pa celo 7000 Din. Nemec plača 135 Din, Anglež v Angliji le 40 Din, Američan 90 Din, Rus 135 Din, Italijan 1580 Din, Grk 4.500 Din, Države na Balkanu izdajo za vojske sploh veliko. Temu primerno je tudi orožje. Francija ima na primer 4.700 bojnih letal, Anglija doma preko 1000, Poljska preko 680, Rusija najmanj 2000, Romunija okoli 500, Zedinjene države pa preko 2000. Tankov ima največ Francija, Rusija jih ima 250, Poljska preko 100 itd.

Razorožitvena konferenca ima torej dosti posla, če hoče vse to razorožiti.

ODOL
je visoko koncentrirana usna voda,
par vbrizgov zadostuje.
ODOL
je zelo štedljiv v uporabi.
ODOL
ledaj poceni.

En dan ženskega režima

Vsako četrto prestopno leto je 29. februar za malo mesto Aurora v državi Illinois (v Zedinjenih državah) poseben praznik. Ta dan izročijo po stari šegi moški mestne uprave in vse javne posle kakor tudi vodstvo v vseh privatnih podjetjih ženskam, tako da imajo vsako četrto leto za en dan ženske vso komando v Aurori tudi javno v rokah (doma jo imajo itak vedno ...).

Tudi to leto se meščani Aurore svoji tradiciji niso izneverili. V ranem jutru je prevzelo 10 žensk funkcijo mestnih svetovalk; nad sto drugih pa posle kot bančne ravnateljice, glavne urednice, postajenačelnice in voditeljice vseh trgovskih in industrijskih podjetij. Cesno policijsko službo je opravljalo petdeset brhkih deklet, in se je primerila še ta posebna pikantnost, da je bil policijski direktor od neke »kolegice« brez pardona ogrobljen radi prenapetosti vožnje. Zanimivo je tudi, da je zločinska kronika tega dne ni zabeležila nobenega primera, ter so žepari, avtomobilski banditi in drugi lopovi iz kavalirstva opustila ta dan vsako delovanje. Niti kakega požara ni bilo, tako da četa dvanajstero gasilk s kapitanico na čelu na svojo žalost ni mogla nikjer stopiti v akcijo. In tako je pretekel prestopni dan v znamenju režima Amconk popolnoma mirno. In je bilo vse, vse zadovoljno, celo edini kaznenec v zaporu, ki je bil vsaj en dan zastražen od simpatične paznice z dražestnimi nožicami ...

Kitajski pregovori

Bedak občuduje samega sebe najbolj takrat, kadar je napravil neumnost.

Ječa je zaprta dan in noč, a je vedno polna. Svetišče je vedno odprto, a je prazno.

Če so moški zbrani, se drug drugega poslušajo, če so ženske zbrane, se druga drugo gledajo.

Moje knjige govore mojemu duhu, moji prijatelji mojemu srcu, nebasa moji duši, vse drugo pa mojim ušesom.

Za hčere so najbolj navdušene tiste matere, ki imajo samo sinove.

Pes v koči laja na svoje bolhe, pes na lovu jih ne opazi.

Stolpi se merijo po njihovi senci, veliki možje pa po njihovih zavidežih.

Vse je izgubljeno, če se ljudstvo manj boji smrti kakor bede.

Nikoli ne potrebuješ toliko pameti, kakor kadar imaš opravka z bedakom.

Svojo ženo moraš poslušati, a ji ne smeš verjeti.

Treba hitro opraviti, kar ni nujno, da počasi storiš, kar je nujno.

Lepa pota ne vodijo daleč.

Miš povzročila požar

V veliki špecerijski trgovini v Debrečinu je te dni izbruhnil požar, ki je upepelil skoro vsa ogromna skladišča te trdnice. Policijska preiskava je dognala, da je požar povzročila miš, ki je ogledala škatlico žveplenk. Pri tem so se žveplenke vnele in tako se je ogenj razširil.

Curren Bell:

65

Lowoodska sirota

V tem hipu se pokaže mesec baš na tistem delu neba, ki se je videl skozi razsoho. Prestrašeno, tožno me pogleda, potem se pa takoj skrije v kopici oblakov. Zdajci utihne veter okoli Thornfielda, iz gajev in gozdov pa še vedno prihaja njegov divji stok. — Hitela sem dalje.

Hodila sem po vrtu in pobirala jabolka. Izbrala sem zrela, jih odnesla v hišo in razgrnila v shrambi. Potem sem stopila v knjižnico in pogledala, ali je zakurjeno; dasi je bilo sredi poletja, bi Mr. Rochester ob svojem prihodu gotovo rad ugledal prijazen ogenj. Da, zanetili so že davno in dobro je gorelo. Postavila sem naslonjač h kaminu, privlekla k njemu mizico, spustila zastore in prinesla sveče, da jih prižge, ko pride. A tudi po vseh teh opravkih nisem mogla najti miru v hiši. Urica v sobi in ura v veži sta hkrati odbili deseto.

»Kako pozno je že!« sem dejala. »Do vnanjih vrat pojdem, saj je mesečina in prav lepo bom videla pot. Nemara prijaše in če ga srečam, bo nekaj minut pričakanja manj.«

Veter je rjul v visokem drevju ob vratih. Cesta je bila na desno in levo tiha in prazna. Razen bežečih senc oblakov in na vsej dolgi blede črti ni bilo točke, ki bi se premikala.

Otročja solza mi je zastrla oko — solza razočaranja in nestrpnosti. Sramovala sem se je in jo otrla. Oklevala sem; luna se je bila zaklenila v svojo kamrico in je tesno zagnila svoje zastore iz gostih oblakov. Noč je bila nenadoma vsa temna, škropiti je začelo.

»Da bi prišel, da bi prišel!« mi je zastokalo srce v temnih slutnjah. Še pred čajem sem ga pričakovala, zdaj je bila temna noč. Kaj ga je neki zadrževalo? Ali se mu je kaj pripetilo? Sinočnji dogodek mi je stopil spet pred oči. Ali je pomenil nesrečo? Presvetle so bile moje nade, da bi se mi izpolnile! Toliko ugodja sem užila v zadnjem času, da je prekoračilo solnce moje sreče gotovo poldnevnik in se bližalo zapadu.

»No, v hišo ne pojdem,« sem razmišljala. »Ne morem sedeti pri ognju, medtem ko potuje moj zaročnik po neugodnem vremenu. Rajši se utrudim, kot bi si cvelila srce. Naprej pojdem, dokler ga ne srečam.«

Sla sem. Krepko sem stopala, a daleč nisem prispela. Še preden sem prehitela četrto milje, sem že slišala peket kopit. Jezdec je pridiral, pes je skakal pri konju. Proč s slabimi slutnjami! Bil je Mr. Rochester na svojem Mesroure in sledil jima je Pilot. Opazil me je, ker luna si je odprla okence v oblakih in se je pokazala v vlažnem svitu. — Snel je klobuk in ga vrtel v zraku. Stekla sem k njemu.

»Lej no!« je vzkliknil, ko mi je podal roko in se sklanjal v sedlu. »Brez mene ne moreš prebiti, to že vidim. Stopi mi na nogo, daj mi obe roki, skoči!« Slišala sem, radost mi je dala krila, skočila sem predenj na konja. Srčen poljub me je pozdravil, srce pa mi je slavilo zmago in le težko sem se krotila. »Povej mi, Janica, ali se je kaj pripetilo,« je prekinil svoje pozdrave, »da mi prihajaš ob tej uri naproti? Ali je kaj slabega?«

»Ne! Ampak bala sem se, da Vas ne bo več nazaj. Nisem mogla strpeti v hiši, ko je bil tak vihar.«

»Dež in vihar, to je res! S tebe kaplja kot z morske deklice. Ogrni se z mojim plaščem! Bojim se, da imaš vročico, Jana. Lice in roke ti kar gore. Še enkrat te vprašam, ali se je kaj pripetilo?«

»Zdaj je vse dobro; nisem več ne preplašena ne nesrečna.«

»Torej si bila oboje?«

»Nekoliko že. Toda vse to Vam že še povem, sir, in lahko trdim, da se bodele mojim mukam le smejali.«

»Smejal se bom prav iz srca jutri zvečer, nrej pa ne. Zmaga še ni moja. Ali ni to res, ti, ki si bila ves mesec gladka kot ogor in trnovita kot šipek? Nisem se te mogel dotekniti, da bi se ne bil zbodel. Zdaj pa se mi vidi tako, kot bi bil dvignil izgubljeno jagnje v svoje naročje. Zablodila si, ko si iskala pastirja, ali ne, Jana?«

»Morala sem Vas najti. Ali ne hvalite se s tem. Tu smo v Thornfieldu, zdaj pa me pustite s konja.«

Pomagal mi je na tla. Ivan mu je prevzel konja, sam pa me je spremljal v vežo in me silil, naj se hitro preoblečem in vrnem v knjižnico. Odhitela sem in po petih minutah sem bila pri njem. Zatekla sem ga pri večerji.

»Sedi in večerjaj z mano, Jana! Ako Bog da, je to tvoj predzadnji obrok v Thornfield-Hallu.« Sedla sem k njemu, a jesti nisem mogla.

»To je zato, ker se veselíš potovanja. Kaj ne, Jana? Misel na London ti jemlje tek.«

»Nocoj ne vidim jasno svojih ciljev, ne vem, kakšne misli se mi podo po glavi. Vse se mi zdi tako čudno, tako neresnično.«

»Razen mene, ki sem dovolj stvaren; le se me dotakni!«

»Vi, sir, ste najbolj pošastni od vsega; Vi ste le sen.«

Smeje se, mi je ponudil roko: »Ali so to sanje?« je dejal in mi jo porinil pred oči. Bila je okrogla, mišičasta in mirna roka na dolgem, močnem laktu.

»Dasi se je dotikam, je tudi ona le sen,« sem rekla in jo odrinila izpred lica. »Sir, ali ste povečerjali?«

»Da, Jana.«

Pozvonila sem in ukazala, naj odnese podnos. Ko sva bila spet sama, sem razgrebla ogenj in sedla na stolčič pri kolenih svojega gospoda.

»Skoro bo polnoč,« sem rekla.

»Da, toda spomni se, Jana, da si mi obljubila nekoč, da boš z mano bedela vso noč pred poroko.«

»To sem res storila in izpolnila bom obljubo vsaj za uro ali dve. Ni me volja iti spat.«

»Ali si vse pripravila?«

»Vse.«

»Tudi jaz tako,« je odgovoril, »vse sem aredil in pol ure po vrnitvi iz cerkve odpotujeva iz Thornfielda.«

»Prav dobro, sir.«

»Kako čudno si se nasmešnila, ko si rekla »prav dobro«, Jana! Kako ti žari lice in kako se ti čudno svetijo oči! Ali si zdrava?«

»Mislim, da sem.«

»Mislim! Kaj ti je? Povej mi, kako se počutiš!«

»Ne morem! Besede ne morejo izraziti, kar čutim. Želim si, da bi ta ura nikoli ne minila. Kdo ve, kaj nama prinese prihodnja.«

»To je bilo hipohondrija, Jana. Preveč razčeljena si, ali pa preveč utrujena.«

»In Vi, sir, ste mirni in srečni?«

»Miren — nisem, a srečen do zadnjega kotička srca.«

Pogledala sem mu v lice, da vidim tisto srečo. Žarelo je v živem ognju.

»Zaupaj mi, Jana!« mi je prigovarjal, »olajšaj si dušo, povej mi, kaj te tišči, česa se bojiš? Da ne bom dčber mož?«

»Na to najmanj mislim.«

»Ali se bojiš nove družbe, v katero te uvedem? Novega življenja, ki te čaka?«

»Ne.«

»Plašiš me, Jana. Tvoj žalostni pogled me preseneča.«

Zahtevam, da mi vse poveš!«

»Poslušajte torej, sir! Včeraj, ko Vas ni bilo doma —«

»Ne, vem, da ne. Malo prej si omenila, da se je nekaj v moji odsotnosti pripetilo. Bržkone ni bilo nič važnega, a vzburkalo te je. Povej mi vse! Nemara je gospa Fairfax kaj izrekala? Ali pa si poslušala razgovor služabnic? Ali so ti ranili rahlo samoljublje?«

»Ne, sir.«

Ura je bila polnoč. Počakala sem, da so utihnili srebrni zvok stenske ure in ure v veži močni, drgetajoči udarci, potem sem nadaljevala:

»Včeraj sem bila ves dan pridna in srečna. Saj me ni strah nove družbe in novih razmer, kakor domnevate. Nada na življenje z Vami me oživlja, ker Vas ljubim. Ne, sir, ne poljublajte in ne motite me! Včeraj sem trdno upala v Previdnost božjo in verjela, da se vsi dogodki sletajo Vam in meni v srečo. Lep dan je bil, zato se nisem bala za Vas. Ko sem se izprehajala pred gradom, sem si tako živo predstavljala Vašo bližino, da Vas nisem prav nič pogrešala. Mislila sem na bodoče življenje, na življenje z Vami. Čudila sem se, zakaj moralisti imenujejo ta svet puščavo.

Za naš „Dinar“
kupujemo proizvode
domaćih znamki

Za Vaš denar
dajemo Vam blago
najboljše kakovosti
in zato tudi jamčimo

23-a

Velika prodaja ostankov!

Predno si nakupite blago za spomlad
oglejte si oddelek
ostankov

Dolček & Marini
manufaktura

Maribor, Gosposka ul. 27

K nakupu se ne si! 10-a

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“!

Natakarica

dobi stalno službo pod pogojem, da je pridna, poštena in delavna, da ima večletno prakso in da zna opravljati vsa gostilničarska dela. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Srečna natakarica«.

824

Pletilni stroj

za nogavice in jopice poceni na prodaj. Tržaška cesta 3, Maribor.

820

Dnevno sveže kislo zelle,

kilogram po Din 3, sveža jajca komad Din — 65. Stojnica Glavni trg, Ana Kresnik.

823

Služkinjo,

pridno, zelo čedno, sprejemem. Gosposka ulica 50, vrata 6.

821

Sposobno kuharico,

ki govori nemško, sprejemem razen sobarice. Zagreb, Maruličev trg 18/III, levo.

826

Zajutrek!

Hrenovka ali golaš, kruh in deci traminca — Schmitzbergerja — za 4.50 Din. Kosilo 6.—, večerja 5.— Din. dobite v restavraciji Senica, Tattenbachova

16-a

Postrežnica

za predpoldan se išče. Naslov pri upravi.

829

Sokli
najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Stanovanje
sobo, sobico, kuhinjo in pritlikline o d d a m s
1. aprilom. Vprašati popoldne Mlinska ul. 32/II. 822

Kdor oglašuje
uspeha se raduje!
Večernik

Stampile
T. SOKLIČ
Maribor
Aleksandrova 48
zastopniki se sprejmejo

Pritožujete se o slabih časih
obenem pa mečete denar proč,

ker kupujete perilo
predno ste zvedeli za naše nove

neverjetno nizke cene.

Sami se lahko brez nadaljnega prepričate ter okoristite

z ogledom naših izlozb, cen in ogromne tovarniške zaloge perila

Jos. Karničnik,
Glavni trg št. 11